

NOR-O. 533. 12. 2020
NOR-O
6.10.2020

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
90-926 Łódź
Piotrkowska 104

Łódź, 2020-10-05

PNIK-III.431.4.2020

WDP ŁYNEŁO
URZĄD MIASTA SIĘRADZA

Data: 2020 -10- 05

L.dz. RKPe 002590

Podpis: [Signature]

INFORMACJA

Pismo

Przekazuję w załączeniu Wystąpienie pokontrolne PNIK-III.431.4.2020.

Załączniki:

1. WYSTĄPIENIE POKONTROLNE.docx
2. WYSTĄPIENIE POKONTROLNE.docx.xades

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2020-10-05T13:30:44.899Z

Podpis elektroniczny

Magorzeta m
Kłucka Romanyowska

Podpis elektroniczny zweryfikowany

w dniu 2020 -10- 06

Wynik weryfikacji:
ważny / nieważny / brak możliwości weryfikacji

Wydruk sporządził: [Signature]

5-9.10 - 2nd...
[Signature]

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.4.2020

Łódź, 5 października 2020 r.

Pani

Urszula Rozmarynowska

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Sieradzu

Pan

Paweł Osiewała

Prezydent Sieradza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) w związku z art. 160 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (j.t. Dz. U. Z 2019 r., poz. 52) - dalej „Pusp”, w okresie od 27 lutego do 28 sierpnia 2020 r. w Urzędzie Miejskim w Sieradzu, Pl. Wojewódzki 1, 98-200 Sieradz, dalej zwanym „Urzędem”, przeprowadzona została kontrola wykonywania zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na przygotowaniu wyborów ławników, w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 stycznia 2020 r.

Kontrolę przeprowadzili, zgodnie z upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 5 lutego 2020 r., 28 kwietnia 2020 r. i 16 czerwca 2020 r., wydanymi na podstawie art. 16 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz w związku z art. 160 Pusp, pracownicy oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- Izabela Marczak - Główny Specjalista, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów (upoważnienie Nr 3/2020, upoważnienie Nr 10/2020 i upoważnienie Nr 19/2020),
- Katarzyna Laszczyk – Starszy Specjalista, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów (upoważnienie Nr 4/2020, upoważnienie Nr 11/2020 i upoważnienie Nr 20/2020),

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka
www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

- Tomasz Kubera - Starszy Specjalista, pełniący funkcję członka zespołu kontrolerów (upoważnienie Nr 5/2020, upoważnienie Nr 12/2020 i upoważnienie Nr 21/2020)¹.

Prezydentem Miasta Sieradza w kontrolowanym okresie był Pan Paweł Osiewała², Przewodniczącą Rady Miejskiej w Sieradzu, dalej zwaną „Radą”, była Pani Urszula Teresa Rozmarynowska³.

W toku kontroli zbadano dokumentację przesłaną przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu i Prezesa Sądu Rejonowego w Sieradzu, odnoszącą się do 20 wybranych ławników (57% kart zgłoszeń kandydatów wybranych na ławników).

Wyjaśnienia podczas czynności kontrolnych złożyła Przewodnicząca Rady⁴.

Mając na uwadze poniżej opisane ustalenia, skontrolowaną działalność należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁵.

I. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania kontrolowanych zadań.

1. Pod względem organizacyjnym czynności wykonywane były przez jednostkę kontrolowaną w sposób właściwy i terminowy. Dokumentacja dotycząca wyborów ławników prowadzona jest w sposób staranny i uporządkowany.
2. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu⁶ czynności związane z przeprowadzaniem wyborów ławników należały do kompetencji Biura Rady.
3. Z oświadczeń dotyczących przyjęcia zakresu obowiązków wynika, że pracownik Biura Rady, zajmujący się wykonywaniem kontrolowanych zadań, przyjął do realizacji i ponoszenia odpowiedzialności czynności określone w Regulaminie, w tym zadania związane z organizacją wyborów ławników sądowych⁷.

1 Akta kontroli, str. 11-16, 931-936, 939-944.

2 Akta kontroli, str. 449-450.

3 Akta kontroli, str. 451-452.

4 Akta kontroli: str. 439-444, 932-924, 945-956, 959-960.

5 Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

6 Zarządzenie Nr 54/2016 Prezydenta Miasta Sieradza z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Sieradza, ze zm.; Zarządzenie Nr 79/2019 Prezydenta Miasta Sieradza z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Sieradza, ze zm. Dalej: Regulamin.

7 Oświadczenie z 7 czerwca 2018 r. oraz z 28 marca 2019 r. Akta kontroli, str. 453-456.

4. W kontrolowanej jednostce prowadzony był i uzupełniany w sposób rzetelny *Wykaz kandydatów na ławników do Sądu Okręgowego w Sieradzu i Sądu Rejonowego w Sieradzu w kadencji 2020-2023*⁸.
5. W kontrolowanym okresie nie wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące przygotowania i przeprowadzenia wyborów ławników.

II. Przygotowanie wyborów ławników.

1. Pismo Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu w sprawie wyboru ławników wpłynęło do jednostki kontrolowanej 30 kwietnia 2019 r.⁹. W piśmie podana została liczba ławników na kadencję 2020-2023. Do Sądu Okręgowego w Sieradzu powinno zostać wybranych 25 ławników, w tym 2 do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy; do Sądu Rejonowego w Sieradzu - 14 ławników, w tym 12 do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy. Jak opisano w dalszej części, Rada wybrała 35 ławników¹⁰. Z wyjaśnień wynika, że zainteresowanie mieszkańców miasta Sieradza wyborami ławników systematycznie spada. Do kolejnych wyborów zgłasza się coraz mniej kandydatów na ławników. Ponadto bez dalszego biegu pozostawiono zgłoszenie 1 kandydata w związku z jego zgonem¹¹. Na ławnika nie została także wybrana 1 kandydatka, która odebrała złożone dokumenty w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia¹².
2. Komunikat Przewodniczącej Rady w sprawie zasad przeprowadzania naboru kandydatów na ławników sądów powszechnych w Sieradzu na kadencję 2020-2023 wraz z załącznikami został zamieszczony na tablicy ogłoszeń i drzwiach Urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej, był również udostępniony do odbioru w Biurze Rady. Udostępnienie wzoru karty zgłoszenia w siedzibie Urzędu wypełnia obowiązek wynikający z § 3 Rozporządzenia. Ponadto w BIP umieszczono wzory oświadczeń kandydata oraz wzór listy poparcia obywateli¹³.

8 Akta kontroli, str. 647-648.

9 Akta kontroli, str. 685-686.

10 Uchwała Nr XVI/117/2019 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 22 października 2019 r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Sieradzu na kadencję 2020-2023 oraz Uchwała Nr XVI/116/2019 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 22 października 2019 r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Sieradzu na kadencję 2020-2023. Akta kontroli, str. 549-556.

11 Uchwała Nr XVI/115/2019 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 22 października 2019 r. w sprawie zgłoszenia kandydata na ławnika do Sądu Okręgowego w Sieradzu na kadencję 2020-2023, które pozostawia się bez dalszego biegu.

12 Dz. U. z 2011 r., Nr 121, poz. 693. Dalej: Rozporządzenie.

13 <https://bip.umsieradz.pl/res/serwisy/pliki/21304759?version=1.0>

3. Ustalono, że dokumenty kandydatów na ławników były przyjmowane do 30 czerwca 2019 r., czym spełniony został przepis art. 162 § 1 Pusp¹⁴. W ustawowym terminie wpłynęło do Urzędu 37 zgłoszeń.

4. W celu realizacji wymogu określonego w art. 162 § 9 Pusp Przewodnicząca Rady wystąpiła 1 lipca 2019 r. z pismem do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi¹⁵. Pismami z 16 lipca 2019 r. organ ten przekazał Radzie informacje o kandydatach na ławników, sporządzone na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego¹⁶.

5. Zespół opiniujący kandydatów na ławników¹⁷, o którym mowa w art. 163 § 2 Pusp, został powołany uchwałą Rady¹⁸. Opiniowanie kandydatów nastąpiło po formalnej weryfikacji dokumentacji pod względem kompletności i zgodności z wymogami prawa. Zgłoszenia kandydatów na ławników oceniane były także w oparciu o: informacje Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi, informacje o niekaralności na podstawie odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego a także wiedzę członków Zespołu na temat kandydatów. Badanie przesłanek uniemożliwiających pełnienie funkcji ławnika, o których mowa w art. 159 § 1 i 2 Pusp oraz szczególnej znajomości spraw pracowniczych zostało dokonane w oparciu o dane zawarte w kartach zgłoszenia i załącznikach. Dokumentacja nosi ślady weryfikacji zgłoszeń przez Zespół. Zdaniem organu kontroli powyższa weryfikacja została przeprowadzona w większości przypadków prawidłowo, poza dwoma¹⁹, w których brak jest wymaganych w art. 162 § 3 Pusp aktualnych odpisów z KRS albo odpisów lub zaświadczeń potwierdzających wpis do innego właściwego rejestru lub ewidencji dotyczących zgłaszających organizacji. Zaistniały brak wyjaśniono: *Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników omyłkowo przyjął za właściwy Wniosek o wydanie odpisu z KRS*. Pomimo, że w zgłoszeniach wystąpiły wymienione wyżej braki formalne, Zespół nie pozostawił bez dalszego biegu zgłoszeń kandydatów, co w konsekwencji spowodowało, że Rada poddała pod głosowanie zgłoszenia, które nie spełniały wymagań formalnych. Powyższe działania spowodowały, że na ławników zostały wybrane osoby, których zgłoszenia zgodnie z art. 162 § 10 Pusp powinny zostać pozostawione bez dalszego biegu. Zatem opisany stan faktyczny ocenić należy jako nieprawidłowość.

14 Dz. U. z 2018 r., poz. 23 - publikator aktualny na początek okresu objętego kontrolą.

15 Akta kontroli, str. 621-622.

16 Akta kontroli, str. 41-44, 67-70, 99-102, 131-134, 161-164, 211-214, 229-233, 253-256, 271-272, 285-288, 299-300, 310-312, 319-320, 335-336, 352-353, 369-370, 383-384, 415-416, 433-436, 955-958.

17 Dalej: Zespół.

18 Uchwała Nr X/74/209 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania zgłoszonych kandydatów na ławników. Akta kontroli, str. 563-564.

19 *Vide*: pkt III niniejszego dokumentu: *Ocena zgłoszeń kandydatów na ławników*.

6. W wyborach przeprowadzonych 22 października 2019 r., a więc w terminie określonym w art. 163 § 1 Pusp, Rada dokonała wyboru:

- 24 ławników do Sądu Okręgowego w Sieradzu,

- 11 ławników do Sądu Rejonowego w Sieradzu.

Głosowanie zostało przeprowadzone jako tajne, tym samym Rada spełniła wymóg określony w art. 160 § 1 Pusp.

7. Uchwały Rady w sprawie wyboru ławników w terminie określonym art. 164 § 1 Pusp tj. 25 października 2019 r. przesłane zostały jedynie Prezesowi Sądu Okręgowego w Sieradzu²⁰, zaś zgodnie z powołanym przepisem powinny zostać również przekazane Prezesowi Sądu Rejonowego w Sieradzu. Jak wyjaśniono, uchwały zostały wysłane do Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu, który zgłosił Radzie zapotrzebowanie na ustaloną, przez Kolegium Sądu Okręgowego w Sieradzu, liczbę ławników na kadencję 2020–2023. Ponadto powiadomiono: (...) *Z informacji przekazanych przez pracownika sekretariatu Prezesa wynikało, że uchwała Nr XVII/116/2019 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 22 października 2019 r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Sieradzu wraz z dokumentami, o których mowa w art. 162 Prawo o ustroju sądów powszechnych została niezwłocznie przekazana właściwemu Sądowi - tj. Sądowi Rejonowemu w Sieradzu.* Pomimo udzielonych wyjaśnień z formalnego punktu widzenia wskazany przepis prawa nie został wypełniony w części, co należy uznać za nieprawidłowość.

8. Spośród zgłoszonych kandydatów na ławników dwóch nie zostało wybranych, jeden kandydat z powodu zgonu, drugi nie uzyskał wymaganej liczby głosów²¹. Z wyjaśnień wynika, że dokumenty ww. wymienionych osób zostały odebrane zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 Rozporządzenia.

III. Ocena zgłoszeń kandydatów na ławników.

Badanie dokumentacji 20 kandydatów wybranych na ławników wykazało, iż zgłoszeń dokonano na prawidłowym wzorze. Poza 2 przypadkami opisanymi wcześniej, załączono do kart zgłoszeń wymagane dokumenty. Ustalono, że w zgłoszeniach nie zostały zamieszczone niektóre informacje wymagane wzorem karty zgłoszenia kandydata na ławnika, określonym w załączniku do Rozporządzenia. W omawianej kwestii złożono wyjaśnienia wskazujące na walidację braku:

²⁰ Akta kontroli: 681-682.

²¹ Akta kontroli, str. 677-678.

- nazwiska poprzednio używanego (3 przypadki) – wyjaśniono, co następuje - dla Zespołu było oczywiste, że jeżeli kandydat na ławnika nie podał nazwiska *rodowego*²², to jest ono tożsame z nazwiskiem kandydata. Ponadto Zespół posiadał wiedzę, że kandydat nie nosił nigdy innego nazwiska,
- statusu zawodowego (np. pracownik, przedsiębiorca, emeryt, bezrobotny) oraz wskazania od ilu lat (miesiące) w nim pozostaje (1 przypadek); informacji o pełnieniu funkcji ławnika w poprzednich kadencjach (2 przypadki); wskazania adresu do korespondencji i danych kontaktowych (1 przypadek) – wyjaśniono przeoczeniem Zespołu,
- NIP (2 przypadki) – w jednym przypadku karta zgłoszenia dotyczyła osoby posiadającej status emeryta i została przesłana przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu, drugi przypadek wyjaśniono przeoczeniem Zespołu,
- informacji, do orzekania w którym sądzie proponowany jest kandydat (2 przypadki) – jeden przypadek wyjaśniono niedoprecyzowaniem zapisu w karcie zgłoszenia²³, drugi przypadek – przeoczeniem Zespołu,
- informacji o miejscu zamieszkania, ze wskazaniem, od ilu lat kandydat mieszka na terenie gminy (1 przypadek) – wyjaśniono wiedzą Zespołu o miejscu zamieszkania kandydata na terenie gminy od urodzenia,
- informacji o miejscu pracy lub prowadzonej działalności, ze wskazaniem, od ilu lat kandydat jest zatrudniony lub prowadzi działalność gospodarczą na terenie gminy (5 przypadków) – procedowanie w 2 przypadkach wyjaśniono przeoczeniem Zespołu, w pozostałych – faktem posiadania przez kandydatów statusu osoby niepracującej / emeryta / rencisty oraz zgłoszeniem kandydatów przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu,
- informacji o doświadczeniu w pracy społecznej, np. członkostwie w organizacjach społecznych (4 przypadki) – 2 zgłoszenia dokonane zostały przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu, zaś procedowanie 2 pozostałych zgłoszeń stanowi wynik przeoczenia Zespołu,
- informacji, czy kandydat jest proponowany do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy wraz ze zwięzłym uzasadnieniem potwierdzającym szczególną znajomość spraw pracowniczych (8 przypadków) – 4 zgłoszenia dokonane zostały przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu, zaś procedowanie 4 pozostałych zgłoszeń stanowi wynik przeoczenia Zespołu,
- nazwy podmiotu zgłaszającego kandydata na ławnika (1 przypadek) – podano, że informacja zamieszczona została w innej rubryce zgłoszenia,

²² Nawiązując do udzielonych wyjaśnień, na marginesie zauważa się, że nazwisko poprzednio używane nie musi być tożsame z nazwiskiem rodzimym.

²³ Zapis *Sąd Okręgowy Zespół* potraktował jako oczywistą informację, tj. Sąd Okręgowy w Sieradzu.

- nazwy i numeru rejestru / ewidencji, do których wpisany jest podmiot zgłaszający kandydata na ławnika (3 przypadki) – 1 przypadek stanowi omyłkę Zespołu, 2 – przeoczenie.

Dodatkowo w listach osób zgłaszających kandydata na ławnika wystąpiły przypadki braku podpisu i PESEL albo brakowało cyfr w PESEL i parafy przy skreśleniach osoby popierającej kandydata. Zespół uznał, że liczba podpisów znacznie przekracza wymaganą liczbę 50, wobec czego nie wzywał do uzupełnienia danych. Ustalenia kontroli potwierdzają powyższe stanowisko Zespołu.

Nawiązując do opisanych ustaleń przywołuje się ogólne wyjaśnienia udzielone w przedmiocie weryfikacji zgłoszeń przez Zespół: *Zgłoszenia kandydatów na ławników były weryfikowane przez Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników w zakresie spełnienia wymogu określonego w art. 158 § 1 pkt 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych na podstawie informacji Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi, informacji o niekaralności na podstawie odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego a także na podstawie powszechnie znanej członkom zespołu wiedzy na temat kandydatów. Miasto Sieradz jest niewielkie, wiele osób zna się osobiście lub się o nich słyszało. Wszyscy kandydaci znani byli Zespołowi opiniującemu oraz pozostałym radnym. Ponadto 19 kandydatów na ławników zostało zarekomendowanych i zgłoszonych przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu, dwie inne kandydatury to pracownicy Urzędu Miasta w Sieradzu. Wszyscy kandydaci to wieloletni mieszkańcy Miasta Sieradza i w większości są znani opinii publicznej. Lista kandydatów na ławników została umieszczona w BIP Urzędu Miasta Sieradza - nie zgłoszono zastrzeżeń co do zaproponowanych/wymienionych kandydatów.*

Podsumowując zagadnienie oceny zgłoszeń kandydatów na ławników, należy zaznaczyć, że kontrolowany organ nie w pełni zrealizował ciążyący na nim obowiązek z należytą starannością i sumiennie. W niektórych przypadkach Zespół istotnie mógł posiadać dostateczną wiedzę na temat danego kandydata, chociażby z uwagi na fakt znajomości danej osoby. Jednakże wątpliwość budzi stanowisko Przewodniczącej Rady dotyczące braku zainteresowania statusem ławnika, skoro do wyborów stanęło 37 kandydatów.

Przypomina się zatem, że forma zgłoszenia kandydata na ławnika jest przewidziana przepisami prawa. Stosownie do art. 162 § 10 Pusp zgłoszenia kandydatów, które nie spełniają wymagań formalnych, o których mowa w § 2-5, pozostawia się bez dalszego biegu. Pozostawienie zgłoszenia bez dalszego biegu rada gminy stwierdza w drodze uchwały.

Z uwagi na znaczną liczbę przypadków procedowania zgłoszeń obarczonych brakami, w tym wyjaśnionych przeoczeniem Zespołu, scharakteryzowany stan faktyczny ocenia się jako nieprawidłowość.

Należy przypomnieć, że ławnik sądowy to osoba kompetentna, doświadczona życiowo i ciesząca się szacunkiem lokalnej społeczności. Ławnik sądowy w Polsce sprawuje funkcję społeczną w wymiarze sprawiedliwości, określa się go mianem sędziego społecznego, który ma wpływ na ostatecznie wydany wyrok sądowy²⁴.

Przedstawiając opisane ustalenia i ocenę Wojewoda Łódzki wnosi o zapewnienie formalnej poprawności wykonywania zadania polegającego na przygotowywaniu wyborów ławników, zgodnie z procedurą określoną ustawą Prawo o ustroju sądów powszechnych i rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia, w szczególności o rzetelną weryfikację i dokumentowanie, w kolejnych wyborach ławników, zgłoszeń kandydatów na ławników.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o udzielenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie 20 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Ewa Wardęga
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

24 Źródło: K. Ziółkowska „Rola ławnika sądowego w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości.”.